

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Oradea—Nagyvárad, Str. Reg. Carol 5.**
(volt Szilágyi Dezső-ucca) — **Telefon 27**
Belhirdetés: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy óra 70 let.
Magyarországon: Egész évre 60 P, félévre 30 P, negyedévre 15 P
Eg. cs. szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepnap 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

KÖZBESZÓLUNK

KORMÁNYZÁS EPE NÉLKÜL. Amint a kormányalakítási izgalma emlékeztünk, szinte jelképesen hat, hogy az új kormány létrejövetelével egyidőben Vajda miniszterelnök az ő kintzó epekövetől is megszabadult. Valahogy emberi közelségbe és emberi jólesésbe hozza ez a gyógyulás az egész politikai izgalmaskodást. Így kellene megszabadulnia a kormánypolitikának is az epéskedéstől. Akkor még jó kormányzás is lehetne belőle.

A BUKOTT KORMÁNY ÉRTEKE. Amde a bukaresti rendőrprefektus esete se utolsó. Olyan rendeletet adott ki, ami miatt megharagudott a volt belügyminiszter. El akarta csapatni miatta a rendőrprefektust. A király tulságosnak tartotta a megtorlást. A nézeteltérés okából a kormány lemondott.

Most az új kormány már elintézte az ügyet. A rendőrprefektus dorgálást kapott és néhány napi fizetését levonták rendbüntetésként.

Ez esik a rendőrprefektus terhére. Viszont egy egész kormány bukott meg miatta. Ez meg a rendőrprefektus elégtétele. Levonva ez elégtételből azt a dorgálást és párnapos bírságot, még mindig bőséges különbség marad a rendőrprefektus javára. Annyi, mint egy egész kormány.

De az is lehet, hogy nincs különbség. Mert úgy is lehet venni a dolgot, hogy az a tiznapos fizetés összegével felérő pénzbírság, amit a rendőrprefektus kapott, az tulajdonképpen jelkép. Azt jelképezi, hogy mennyit ér egy bukott kormány.

NEGYVEN ÓRÁS MUNKAHÉT. A genfi nemzetközi munkaügyi hivatal vezetése alatt folyik a nagy tanácskozás, hogy hogyan is segítsenek a munkanélküliségen. Van egy indítvány, hogy negyvenórás munkahétet kell csinálni. Ez azt jelenti, hogy a most munkában állók munkaidejéből kell levonni valamit, hogy azt a munkanélkülieknek adják. A munkások megbizottai azt mondják a tervre: „Jól van, de a munkabér összege maradjon”. Erre a tanácskozó államok megbizottai viszont azt mondják, hogy így nem lehet tárgyalni. Szóval: a negyvenórás munkahét eszméje bukás előtt áll.

Pedig nem is kellene negyvenórás munkahét, csak legalább négyórás munkanap. De persze nem a munkában levők terhére, hanem a munkában nem levők javára.

APRÓSÁGOK, MIKTŐL NAGY DOLGOK FÜGGENEK. Az is megfontoloztatott, hogy a miniszterelnökségi államtitkárrá lett ifjú Tilea Viorel kibékítő látogatásától annyi minden függött. Az egész kormánynak a létrejövetele. Amíg ő Titulescut a késő esti látogatással meg nem szelidítette, addig a nagy diplomata-pri-

Abelügyminiszter megbüntette Marinescu rendőrprefektust

A minisztertanács megállapította az alapelveket a genfi egyezményre

Bukarest. Saját tud. Tegnap minisztertanács volt Vajda elnöke alatt, amely délután öt órától este tízig tartott. A minisztertanács hosszú vita után megállapította azokat az alapelveket, amelyek szerint Románia kiküldötte a genfi egyezményt megkötheti, hogy az hasznos legyen az országra és egyúttal az állam méltóságával is összeegyeztethető legyen.

Lugoseanu ma utazik el Genfbe. Popovici jelentést tett a felségsértés miatt letartóztatott Fortu professzor ügyében, végül Vajda tudomására hozta a minisztertanácsnak, hogy Mironescu belügyminiszter elintézte Marinescu rendőrprefektus fegyelmi ügyét s ellene az öt megillető büntetést alkalmazta.

Hogy ez a büntetés miben áll, arról nem nyilatkozott a minisztertanács egy tagja sem.

Kiszivárgott értesülések szerint azonban Marinescu prefektust írásbeli megdorgálással és tíz napi fizetése elvesztésével büntették.

Január huszonötig szünetel a parlament

Bukarest. Saját tud. A parlament ma, kedden, rövid ülést tart, amelynek tárgysorozatán semmi sem szerepel a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasásán kívül. Ezután úgy a Kamarában, mint a szenátusban bejelentik az elnökök, hogy a parlament január 25-ig újabb szünetet tart.

Stalin kiutat keres a Szovjetunió súlyos belső válságából

Főnökválság az OGPU-nál

Moszkvából jelentik: A kommunista párt központi bizottságának plénuma és a központi ellenőrző bizottság, amely most kezdte meg Stalin elnöke alatt ülését, igen nagy feladatok megoldása előtt áll. E két gyülekezet feladata többek között, hogy új direktívákat adjon a Szovjetunió kormányának az iparosítás kiépítése és a mezőgazdaság szanálása tekintetében. A központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság ülésére igen nagy politikai jelentőséget nyer a belpolitikai helyzet kiéleződése és az oroszországi mezőgazdaság katasztrófális helyzete miatt.

A kommunista párt baloldali csoportja, noha a legnagyobb nyomást kénytelen elszenvedni a párt és az OGPU részéről, mindazonáltal nyilvánosságra hozta ama kívánságát, amely szerint az egyéni parasztgazdaságok felosztását teljes erővel tovább kell folytatni. E csoport felfogása szerint az orosz földműveseket továbbra is kollektíválni kell és a megalkult kollektíveknek engedelmessé kell tenni a párt és kormány szándékaihoz igazodni. A kommunista párt balszárnyának jelszava:

— *Nincs engedékenység! Konfliktusok es-*

tén pedig minden ellenállást katonai uton kell letörni és a parasztot azután megfelelően kell nevelni.

Nagy mozgalmat okoznak a párt kebelén belül a személyi kérdések is. Különösen nagy jelentőségű dolog, hogy az OGPU vezetésében változást kell eszközölni, az intézmény mostani főnökének, Mensinskiné reménytelen betegsége miatt. Mensinski utódjaként legkülönbözőbb nevek kerültek forgalomba, így Bubnow, Jagoda és Akulow, de mindenekelőtt Prokofor, az OGPU jelenlegi harmadelnökéről van szó. Stalin különben arra készül, hogy lesújtson a jobboldali ellenzékre, amely energikus rendszabályokat követelt a kis és középbirtokosság érdekében. Ugyanakkor természetesen el akar járni a baloldali ellenzékkel szemben is, ahonnan az a szemrehányás, hogy az ötéves terv miatt rendkívül elhanyagolták a Komintern tevékenységét. Stalin és pártbívei e pillanatban azonban olyan hatalmas erőt képviselnek Szovjetországon, hogy mindenféle ellenzéki megmozdulást elnyomhatnak a pártban és minden újfajta mozgalmat egyszerűen kitörölhetnek a belpolitikai életből.

madonnának hiábavaló volt a miniszterelnökkel való korábbi kibékülése. Ennek a súlyosabb és tartalmasabb jelentősége nem tudott helyzetileg olyan fontossá lenni, hogy Titulescu minden egyéb kicsiséget felejtve, a Vajda-kormányhoz szívesen csatlakozzék.

Mihelyt azonban az ifjú Tilea látogatást tett Titulescunál, a kormánybalépésnek is elhárult minden akadálya. Körülbelül az ifjú Tilea se hitte volna soha,

hogy személye ilyen fontos útközpontra tudjon nőni. De körülbelül nem is a Tilea személyéről van itt szó, hanem arról, hogy Titulescunak vannak különös szempontjai.

Kicsinyességnek is nevezhetnők. Sőt hiúságnak is. Érdekes, hogy amikor egy ország vajudik a jövő irányának a keresésében, akkor ilyen apróságoktól kell függenünk.

A franciák pénzre akarják váltani a reménységet

Erdekes sorsjátékterv az állami költségvetési deficit pótlására

Franciaországban is súlyos gondok között van a kormány a költségvetés miatt. A szigorúan számított szerint 20 milliárd körül jár a deficit, Chéron pénzügyminiszter szerint 10—12 milliárd körül. Ugyancsak Chéron a magaszámított milliárdoknak a felét forgalmi adókból, másik felét a tisztviselőknél való spórolásból akarja kihozni. Emiatt nagy a lázongás úgy a városi, mint az állami tisztviselői körökben, s a kormányt a nagy elégedetlenség bukással fenyegeti.

Ilyen hangulatban jön egy Taftunger nevű szélső jobboldali képviselő. Nemzeti sorsjáték szervezését ajánlja, amelyben százfrankos sorsjegyeket adnának el, s naponként egymillió frankot sorsolnának ki. Vasárnaponként még tíz darab 100 ezres vigaszdíjat is juttatnának a sorsjegyek vásárlóinak. Az indítványozó 14 milliárdos bevételt számít a sorsjátékokból, amire a napi milliós nyereségeken kívül 200 millió ügynöki szolgáltatás költsége, s még a vasárnap vigasz-

díjak összege kellene. Összesen tehát 600—700 millió frankos beruházással tudnák összehozni a 14 milliárdos bevételt.

Igen érdekes, hogy az indítvány iránt igen komoly figyelem támadt. Az egész világsajtót is bejárta a naponkénti egymillió frankos nyereség ötletének a híre. Nem lehetetlen, hogy törvényes valóság is lesz az ötletből.

Igy lehetne a tömegek reménységéből az államkincstárt megtölteni. Mert mi más az egymillió naponkénti nyereség sorsjátéka, mint reménységek tömeges megmozdítása és felcsigázása. És ha a kormányok a felkeltett reménységeket mindennap valami teljesítménnyel állandóan táplálni is tudják, így csakugyan állami pénzügyi intézménnyé is tehetik a reménységet.

Csak még azt kellene kitalálni, hogy amikor naponként teljesül egy-egy ember nyereszkedő reménysége, az ne kerüljön más ezreknek a csalódásába.

Ötvenmillió pengős belső kölesön Magyarországon

Budapestről jelentik: A „Magyarság” értesítése szerint azok a tárgyalások, amelyek belső kölesön felvétele érdekében folynak, az utóbbi napokban igen közel jutottak befejezéshez és a megvalósuláshoz.

E hírek szerint — az államháztartás egyensúlybentartása érdekében — az állam 50 millió pengős belső kölesönt venne fel, amelynek a felét a gyárvállalatok, másik felét a nagybirtokosok és biztosítóintézetek nyújtanák. A kölesönt — a lap értesítése szerint — a vállalatok 2 évi lejáratra szóló kincstári utalványok ellenében jegyeznék. A kölesönművelés országos adminisztrációja lebonyolításá-

ra külön hivatal lesz, — amelynek vezetését Károlyi Gyula volt miniszterelnök vállalta.

A kormány terve az, hogy az iparvállalatok munka-bankokat létesítsenek 15 millió pengős alaptőkével. A munkabankok hivatása az lenne, hogy különböző beruházásokat létesítsenek és munkalkalmakat teremtsenek. Az egész gazdaszervezésére és irányítására Gömbös miniszterelnök egy közgazdasági minisztériumot akar létesíteni. Az új minisztérium élére Kozma Miklós, a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatója van kiszemelve.

A bécsi Rotschild a vádlottak padján

A közép-európai nagy bank-csalás bűnügyi fejleményei

Bécsből jelentik: Az államügyészség új főnöke nagyarányú vizsgálatot indított a Kredit-Anstalt ügyében és a közeli időpontra idézett küldött Rotschild Lajos bárónak, a bank elnökének és még két igazgatónak.

A bécsi ügyészség erélyes fellépéséből könnyen következtethető, hogy báró Rotschild a vádlottak padjára kerül.

Ismét Venizelosz lett Görögország miniszterelnöke

Athénből jelentik: Cafandaris, akit Caldaris lemondása után kormányalakítással bízott meg az elnök — az elébe tornyosuló akadályok miatt hétfőn visszavonta megbízatását.

Zaimis államelnök erre Venizelosz bízta meg kormányalakítással, aki a megbízatást el is fogadta. Az új miniszterelnök minisztertársaival együtt hétfőn este 8 órakor már jelentkezett is az államelnöknél és letette az esküt.

A Venizelosz-kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: Venizelosz.

Külgyminiszter: Michalakopoulos.

Pénzügyminiszter: Cafandaris.

Földművelésügy: Papanastasiu.

Belügyminiszter: Maris.

Hadügy: Catehakis.

Vallásharc kezdetei Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A banjalukai püspök tiltakozott a miniszterelnöknél a boszniai katolikus papok üldözése ellen. A rendőrség ugyanis több papot 8 napi elzárásra ítélte, mert a templomokban vasárnap felolvasták a Szokol-egyletek ellen kiadott pásztorlevelet.

A mangalica

Írta: Fazekas Sándor

Zsiga bácsi erdész volt egy főúri uradalomban. Túl járt a hatvanon. A felesége régen elhalt; a gyermekei felnőttek kirepültek a családi fészekből. Egyedül maradt a hatvan egynehány évével s egy öreg gazdasszonnyal, aki a háztartást vezette. Az erdészlak a falu végén állott, tömör kőépület, hívalkodás nélkül hirdette a hajdani jó időket, mikor még nem máról holnapra építettek. Előtte régen ültetett s magasba szökkenő nyárfák susogtak lilokzatos meséket az elfutott időkben. A lombok között békésen fészkeltek a vércsék, Zsiga bácsi már nem durrogatott közzéjük. Az idővel elmúlt a vadász szenvedély is, mint annyi más.

Minden kornak meg vannak a maga örömei. Az ember más szenvedélynek hódol húsz éves korában, másnak a negyvenen túl s másnak a hatvanasban. A Zsiga bácsi ezidőszerinti örömei a vendégfogdosásban jutottak kifejezésre. Egész nap kint üldögélt az uccai padon s leste, kit hoz arra a végzete. Ha valami alkalmas médiumot elkaphatott, arra úgy csapott le, mint a héja a csirkére; vitte, húzta befele az áldozatot, ezen a téren nem ismert irtalmat. Amilyen könnyű volt a bemenetel, éppen olyan nehéz volt a szabadulás. Valóságos rémhírek keringettek róla s szállottak szájról-szájra.

Az alispán, ha egy-egy fiatalabb aljegyzőt valami hivatalos ügyben kiküldött arra a vidékre, rendszeresen avval bocsátotta útra, hogy csak Zsiga bácsitól őrizkedjék. Az alispán sa-

ját tapasztalata alapján óvta a fiatal s borivászatban még nem eléggé kiforrott aljegyzőket a bácsitól. Vele esett meg, hogy hivatalos körúton lévén, horogra akadt Zsiga bácsinál. Egy óra mulva a hintó negyedik kereke szörin-lábán elveszett. Senki se tudott róla semmit. Volt, nincs. Az alispán káromkodott. Zsiga bácsi meg játszotta az ártatlant. A kerék csak a harmadik napon került elő a szénapadlásról; akkor is csak úgy, hogy az alispán puskát fogott Zsiga bácsira. Mikor a hintó kigördült az udvarról, az alispán még akkor is rázta az öklét Zsiga bácsira:

— Megállj, vén lókölő! Vasra verellek.

Zsiga bácsi a hasát fogta neveltében.

Egy nyárvégi délután Zsiga bácsi megint kint üldögélt a padon s reménykedve kémlelte a felső véget, hogy nem fordul e be rajta valami áldozat, akiből vendéget lehetne formálni. Sajnos, senki sem jött, bár a vármegei főmérnök Betteken járt, de az is ravasz ember lévén, messze elkerülte a Zsiga bácsi faluját. Nagy esend volt az egész faluban, mintha mindenki kihalt volna. A svábok kint voltak mezei munkán.

Alkonyat felé egy pásztorforma ember tűnt fel az uccán, amint maga előtt pászogtat egy sertést. Ahogy közelebb érkeznek, Zsiga bácsi szakértelemmel állapítja meg, hogy a sertés bakonytáji mangalica. Egy szépen kifejlett apaállat.

— Hova hajlja kend? Kötött belé a disznós emberbe.

— Ippog ide a tekintetes úrho. Csés jóestét egyik az Isten.

Zsiga bácsi sehogy sem tudta megtalálni a kapcsolatot közte és a mangalica kö-

zött, hiába gondolkozott, míg aztán az ember szépen elsorjazta neki a szükséges tudnivalókat.

Elmondta, hogy ő is ennek az uraságnak eszi a kenyerét, a nagykarolyi Somospusztán. Ez a mangalica is az uradalmi leltárban van anyukönyvezve, nehogy a tekintetes úr leölje. A hozzá pászoló kocák majd csak egy pár hét múlva jönnek. Addig viselje gondját a tekintetes úr. Mert az intéző úr meg akarja próbálni a mangalica tenyésztést is. Erre a célra a tekintetes úr pagonját szemelte ki, mert ez legjobban hasonlít a Bakonyhoz, a mangalica szülőföldjéhez.

Zsiga bácsi most már felállott ültőhelyéből s körülnézte a vendégbarmot. Oda jött a kocsi, az udvaros csész, később a sváb gazdák, sőt még Zsuzsanna asszony is kijött a konyhából s egybehangzón megállapították, hogy a jövevény gyönyörű állat.

Mikor az észrevételek és megjegyzések tárháza teljesen ki volt ürítve, Zsiga bácsi kiadta a rendeletet az udvarosnak, hogy holnap reggel mutassa meg az utat a mangalicának az erdőbe. Könnyen megtanulhatja a járást, mert a kert végén már kezdődik az erdő s ott kedvére turkálhat, míg a kétezer holdat felturkálja.

A bakonyi sertés tanulékony állatnak bizonyult. Hamar beletalálta magát az új helyzetbe s megismerte a számára kijelölt terepet. Szépen elszórakozott naphosszat; némelykor még a vacsora időt is elkéste. És ebből a legényes kimaradásból egyszer szörnyű baj lett.

Zsiga bácsi egy reggel éppen a mosakodásnak gyürkőzött neki, mikor az ajtó előtt halk köhécselést, lábsúrolást s egyéb olyan jeleket hallott, melyek csalhatatlanul elárulják

Tizenegy nemzetgyalázással vádolja az ügyész Hock Jánost a főtárgyaláson

Budapestről jelentik: Mióta Hock János hazatért Budapestre, ügye nemcsak a hatóságokat, hanem a közvéleményt is állandóan foglalkoztatja. A Törek tanács szombati értekezletén átvizsgálták Hock Jánosnak valamennyi, a budapesti törvényszéken levő ügyét és csütörtökre tűzték ki a főtárgyalást. Az ügyben egyébként érdekes fordulat állott be.

Eddig úgy volt, hogy Hock Jánost mindössze azért az egy cikkért vonják felelősségre, amely a *Chicago Tribune*-ban jelent meg s amelynek szerzőségét magánnyilatkozataiban Hock tagadja. Mára azután úgy alakult a helyzet, hogy a csütörtöki tárgyalásra

Hocknak valamennyi nemzetgyalázási ügyét egyesítették.

Tizenegyrendbeli nemzetgyalázásért kéri az ügyész Hock János felelősségre vonását. Hét nemzetgyalázást cikkek útján, négyet pedig beszédeiben követett el Hock János. A cikkek bécsi és amerikai lapokban jelentek meg. Beszédeit kivétel nélkül mind amerikai nagyvárosokban tartotta meg. Traeger László kir. ügyész tanulmányozza át Hock János valamennyi nemzetgyalázási ügyét.

A mai reggeli lapok azt írták, hogy Hock János tegnap a fogház kápolnájában misét mondott. Ezt most hivatalos helyen is megcáfolják. Hock, mint vizsgálati fogoly ül a fogház cellájában és

engedélyt nem kaphatott arra, hogy a kápolnában misét mondjon.

A rendkívüli érdekes politikai per tárgyalásai ránt mindenütt nagy az érdeklődés, úgyhogy a törvényszék Törek tanácsa valószínűleg a nagy esküdtzéki teremben fogja tárgyalni az ügyet.

ZÜRICH ZÁRLAT. Párizs 20.28¹/₂, London 17.44¹/₂, Newyork 519.25, Bruxelles 71.97¹/₂, Milánó 26.58¹/₂, Madrid 42.50, Amsterdam 208.60, Berlin 123.42¹/₂, Wien (schilling) 60.60 (hivatalos 73.10), Szófia 376, Prága 15.34, Varsó 58.15, Belgrád 695.

az ügyes-bajos embert a szakértő előtt. Az ajtón halk kopogtatás.

— Bujj be, — adta meg Zsiga bácsi a belépési engedélyt.

Az ajtó kinyílt s bévakodott rajta két boldádi ember. Kifűnő orrvadász típusok. Zsiga bácsi jól ismerte őket, valamikor sokszor megkergette az erdőben, de ahogy eljárt tőle az idő, félbehagyta ezt a tréfás sportot is. Az orrvadászok abból a fajtából valók voltak, akikből még nem halt ki teljesen a zsványbecsület. Mikor látták, hogy Zsiga bácsi már nem abajgatja őket, attól kezdve minden zsákmányból leadták a becsületdiktált rész Zsuzsánna asszonynak a konyhában. Zsiga bácsi erről nem tudott semmit; legalább hivatalosan nem.

— No, mi feslett? Adta meg a bevezetést Zsiga bácsi.

— Egy kis baj vóna, főerdész úr, — kezdte az egyik.

— Egy kis nagy baj vóna, — folytatta a másik.

— No, nyögjétek ki.

— Meglőttük a mangalicát.

Zsiga bácsinak a mosdószappan esett kezéigébe s azt vágta közzéjük. A szappan nagyot koppant az ajtón, mert a bűnbánóak félrekapták a fejüket.

— No az apátok ragyogóját, ezért felakasztanak benneteket.

— Hát éppen ezir jöttünk, hogy megfizetjük az árát, mert tudjuk mink, hogy mi a becsület.

Zsiga bácsi elgondolkozott a fatális helyzeten, aztán vaktában mondott egy számot:

— Száz korona.

A két ember leolvastott öt darab hús ko-

Amerika az európai államokat akarja mozgósítani Japán ellen

Kína és Szovjetország katonai szövetségre léptek?

— Kína új előterjesztése nagy zavart keltett Genfben —

Washingtonból jelentik: A kormány utasította londoni és párizsi nagyköveteit, jelentsék be az Északamerikai Egyesült Államok aggodalmát amiatt, hogy a Népszövetség csak huzavonával intézi a japán-kínai konfliktus ügyét, s csak meddő kísérletekkel próbálja a helyzetet megoldani. Az Egyesült Államok kormánya sürgeti a Népszövetséget, hogy a népszövetségi alapokmány rendelkezései értelmében végre cselekedjék.

Londonból jelentik: Mint a *Central News* sanghaji tudósítója jelenti, ott erősen tartja magát az a hír, hogy Kína és Oroszország kölcsönös szövödést kötöttek egymással, bármely harmadik hatalommal szemben, amely a két

szerződéses ország valamelyikébe betör.

Bár a hír hivatalosan még nem nyert megerősítést, japán körökben nagy a nyugtalanság.

Genfből jelentik: A keletázsiai kérdéssel foglalkozó 19-es bizottságban hétfőn délután nagy zavar keletkezett Kínának a délelőtti folyamán benyújtott jegyzéke miatt. A kínai jegyzék ugyanis előre kijelenti, hogy a bizottság elnökének, vagy a Népszövetség főtárgyalójának minden olyan javaslata, amely eltér az eredeti határozattól: „...Kínával szemben nyilvánvalóan méltatlanság”.

Hír szerint a bizottság felfogása az, hogy az ügy nem haladhat tovább az eddigi mederben és Japánhoz szigorú jegyzéket kell intézni.

A prágai rádió magyarországi mozgósítás hírével izgatta fel Csehországot és adott alkalmat a cseh sajtónak újabb Magyarország elleni támadásokra

Magyarország hivatalosan légből kapott koholmánynak minősítette a mozgósítás híreit.

A Berliner Tageblatt hétfői kiadásának első oldalán feltűnő helyen és címmel az alábbi hirt közölte:

Prága, jan. 14.

(Tudósítónk telefonjelentése).

A napokban Prágában magyar mozgósítási előkészületekről szóló hírek terjedtek el. A magyar kormány olyan rendelkezést adott volna ki, amely szerint minden tartalékos tisztnek nven emfvyb március elsejére minden tartalékos tisztnek fegyverbe kell állania. További in-

tezkedés szerint megtiltanák 18-tól 36 éves korig, férfiaknak az utlevél kiadását.

Malypetr csehszlovák miniszterelnök lapja szerint a kisantant államai tiltakozni fognak Budapesten Magyarország fegyverkezési előkészületei miatt. A cseh sajtó természetesen éles magyarellenes hadjáratra használja fel ezt az alkalmat. A prágai parlament költségvetési bizottságában is utaltak a honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalásakor a legutóbbi fegyverszállítási affér miatt támadt feszültségre Csehszlovákia és Magyarország között és felvilágosítást kértek dr. Benes külügyminiszterétől.

Kérdésünkre a magyar követségen azt felelték, hogy a jelentések légbőlkapottak. Olyan híresztelésről van szó, amelyeket mindig szelnekereszenek Magyarország ellen a leszerelési konferencia összeülése előtt.

Budapest, jan. 14.

(Tudósítónk telefonjelentése).

A Magyarország mozgósításáról napokban Prágában elterjedt híresztelésekre vonatkozólag budapesti illetékes helyről közlik, hogy az ilyen Magyarország kompromittálását célzó híreket szándékosan eszelik ki és terjesztik időnként. Magyarországon már rég hozzászoktak ehhez és még dementalásra sem tartják érdemesnek. A cseh miniszterelnök orgánumának mostani jelentésére sincs más válasz, minthogy az

Úszia kitalálás.

Az állítólag javítás végett Olaszországból Ausztriába érkezett ócska hadianyag ügyében így nyilatkoznak illetékes körök:

„Ez az eset nem tartozik Magyarországra. Ez Olaszországnak és Ausztriának teljesen magánügye. Magyarország bármilyen gyanúsításának elejétől fogva kudarcot kell vallania.”

Magyar tartalékos tisztikörökben a Berliner Tageblatt tudósítójának kérdészködésére kijelentették, hogy a prágai jelentés „egyszerűen neveltséges” és szó sincs sem bevonulásról, sem külföldi utazás betiltásáról.

ronást a mosdó szélére, amit Zsiga bácsi nyomban el is tett a bugyelárisába.

— Hol van a disznó, miért löttétek meg?

— Ott fekszik a bobrai völgyben. Az este kint voltunk lesen, oszt a setitbe vadkannak nítottuk. De nagyon szíp blattlövist kapott.

— Alkonyatkor hozzátok be.

A mondott időre az udvarban volt a megboldogult. Száz halottkém sem talált volna benne hibát, olyan tökéletes halott volt a szerencsétlen mangalica. Zsiga bácsi is meggyőződött róla, hogy ezen már földi hatalom nem segít.

— Vágjátok le a két fülét, — rendelkezett.

A két fül nyomban le lett kanyarítva s Zsiga bácsinak átnyujtva, aki azokat papírba göngyöltette s elvonult.

Zsuzsánna asszony átvette a további kommandót s elrendelte, hogy a megfültelenített sertést meg kell perzselni, tisztességesen felhentezni, besózni s az éléskamrába beszállítani. Jó lesz annak a sok mihaszna vendégnek.

Ejfelutánra járt az idő, mikor a két orrvadász nyugodalmat jojkakát mondott Zsuzsánna asszonynak s neki vágta az erdőnek.

Másnap Zsiga bácsi nagy dologban volt. A két szörös fület szépen bepakolta egy skatulyába, lepecsételte s a következő címet írta rá: A tekintetes uradalmi intézőségnek, Nagykároly.

A csomagba egy levelet is helyezett, melyben gyászjelentésszerű komor hangon volt elmondva, hogy a mangalica apa állat ismeretlen betegségben elhűllött: bizonyosságul mellkeli a két fület, eredetben.

KÖNYVISMERTETÉS

Együtt az Egyházzal

A katolikus vallás egyik legsodálatosabb és legszebb vallási ténykedése a szent mise. Az oltár előtt miséző pap eselekedeteiben a keresztáldozat misztériuma ismétlődik meg. Mindenesetre fokozza a szent mise misztikus és lelket megfogó hangulatát az, hogy a miséző pap latinul beszél, de ugyanakkor a hívők legnagyobb részének figyelme könnyen elkalandozik az oltár eseményeitől, mert hiszen igen kevesen értik meg a latin nyelvet. Ezen akarnak segíteni az újabb kiadott „Misefüzetek”, melyek segítségével mindenki azonnal megérti a szent misét, minden előtanulmány, vagy magyarázat nélkül. Ezekből egyfolytában, készen összeállítva olvashatjuk a szent mise elejétől végig magyar nyelven mindazokat a gyönyörű olvasmányokat és imákat, amelyeket a pap az oltárnál végez. Rövid kis magyarázatok is vannak mindenütt közbenyomatva, amelyek érdekessé és szórakoztatóvá teszik a gyönyörű miseszövegek felolvasását. E nagyfontosságú füzetek hihetetlenül olcsó áron kerülnek forgalomba. Egy-egy vasárnap vagy ünnepi szám 2 lei.

Megjelenik minden vasárnap és ünnepnapon. Kapható a templomok előtt és a kiadóhivatalban: Budapest, IX. Lónyai-u. 36. f. 6. Előfizetési ár egész ávre 150 lei (ingyen bekötési táblával), fél-évre 75 lei. Előfizetésgyűjtőknek és bizományosoknak kedvezmény. Rendelések Budapestre, pénzküldemények az „Erdélyi Lapok” kiadóhivatalába, Oradea küldendők.

John L. Stoddard:

Vissza Krisztushoz

Pálffy Erzsébet grófnő fordította, megjelent az *Élet* kiadásában Budapesten, Márton L. hangulatos, művészi címlapjával. Az angol író igen érdekes betekintést ad egy önmagával küzdő, kereső lélek keresves harcaiba, amelyet az egyháztól való elitérés és oda visszaérkezés hosszú esztendői alatt vívott meg. Mélységes filozófia, széles látókör jellemzi ezt a könyvet, amely átöleli a tegnapi lanya kereszténységétől a ma öntudatos Krisztus követéséig terjedő idők minden miázmás, romboló, vagy vigasztaló és megnyugtató jelenségét. A hibák felismerésénél éles tollú, könyörtelen kritikus, az igazságok fölötti örömezés sokszor lírai versekké lágyul és számos gyönyörű idézet élénkíti és teszi élvezetesebbé az egyébként szigorúan filozófiai munka komoly vonalvezetését.

„A vallást úgy kell ödenünk, hogy készek legyünk érte meghalni, de nem mást megölni!”

„Csak azok a dolgok halnak meg, amelyekért mi nem halunk meg!” Majd: „A türelmetlenséget ápoló vallásnak van leginkább szüksége arra, hogy Krisztus még egyszer meghaljon érte”. Ez a szellem vonul át a 320 oldalas könyvön, amelynek célja nemcsak a gyönyörködtetés, hanem az is, hogy meggondolkoztatva vezesse el olvasóját a szilárdabb hit, erősebb meggyőződés és a jó úton való haladás biztos öntudatához. Ezt a célját a legtökéletesebben el is éri. Megrendelhető az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában is.

Raymond Patenotre:

A pénz tragédiája

Tanulmány. 157 oldal. Fordította: Németh Andor. Ára füzve 87 lei.

A közgazdasági kérdések iránti érdeklődés egyre jobban fokozódik a nagyközönség körében. Hiszen ma már olyanok is olvassák a népszerű közgazdasági ismertetéseket, akik ezelőtt soha nem foglalkoztak ezzel a kérdéssel. Legjobb példa erre Károlyi Imre gróf: „A kapitalista világrend válsága” című munkája, ami rövid hetek alatt elérte a 20.000-es példányszámot. Ugyanilyen sikerre tart hat igényt Patenotre könyve is. Patenotre, aki a jelenlegi francia kormány munkaügyi államtitkára és egyike a legnagyobb francia nagyiparosoknak, a világgazdaság szempontjából világítja meg ezt az égetően aktuális kérdést, a pénz tragédiáját. Elméletének lesznek hívei és lesznek ellenségei. De anynyi bizonyos, hogy könyvéről sokat fognak beszélni. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs Lepagenál, Kolozsvár.

Az Erdélyi Tudósító Almanachja

Már az is rendkívüli és szokatlan, amikor 1933 januárjában olyan erdélyi magyar könyvet vehet az ember a kezébe, amely egyszerűen, mint valami egészen magától értetődő dolgot viseli homlokán az „I. évfolyam” megjelölést. Ha ugyanis azt a kishitű és szorongó hangulatot nézzük, amely egyre szélesebb körökön lesz urrá s az érintetlenül maradt gazdasági erőket is megbénítja, egyáltalán nem magától értetődő jelenség az, hogy ezekben a bonyodalmas napokban valaki új irodalmi vállalkozással vág neki az időnek. Ha pedig megtudjuk még azt is, hogy az Erdélyi Tudósító almanachját Veress Ernő lapjának minden előfizetője ingyen kapta meg, — ma, amikor már a fűszerkereskedő sem küld ingyen naptárt senkinek, — akkor jögnünk meg van arra, hogy ezt a különös almanachot kíváncsian forgathassuk kezünkbe s behatóan érdeklődjünk az erők iránt is, amelyek ez újszerű vállalkozás mögött állnak.

Mindenekelőtt örömmel állapítjuk meg, hogy ennek a gyűjteménynek a kiadója visszatért az almanach régi formájához. Nem igyekszik évkönyvet adni, nem vállalkozik olyan adminisztratív feladatokra, amelyeket tökéletesen amugy sem tudna megoldani, hanem megelégszik azzal, hogy lapjának, az Erdélyi Tudósító munkatársai tábort, mint táborát együtt mutassa be, mindenkit abban a feyverzetben, amelyet maga választ meg magának, valószínűleg azért, mert a legbiztosabban éppen azt forgatja. Ez az egyszerű és természetes felrakoztatás pedig jobban jellemez és több korszerűséget ad, mintha ezt a célt merev rendszerességgel, megrendelt cikkek nehézkes összefűzésével próbálta volna elérni. Jellemző azzal, ami iránt ez a harmincöt erdélyi magyar katolikus író ma érdeklődik s a móddal, ahogyan az ő problémája vagy témája iránt közönségének figyelmét felébrészteti igyekszik.

Ugy érezzük, nem elfogultság beszél belőlünk, hanem egyszerű, bár szembeötlő és feltűnő tényeket állapítunk meg, amikor örömmel vesszük tudomásul azt a gazdagságot, amiről az erdélyi magyar és katolikus szellemi tábor minduntalan bizonyosságot tesz. Ez az almanach, hogy a szemléltetés érdekében katonai kifejezéssel éljünk, csupán egyik hadoszlopát jelenti a közös célok felé harcolva menetelő hadseregnek s ebben az egyetlen hadoszlopban is mennyi tehetség, mennyi érdem, s mennyi szorgalom és tudás csillog!

Mindig megújuló meglepetéssel vesszük ilyenkor tudomásul, hogy például Gyárfás Elemér, Bitay Árpád dr, Baráth Béla, dr Bagossy Bertalan, György Lajos dr, Biró Vencel dr, Juhász Kálmán dr, Dsida Jenő, Szentkirályi Ákos dr mind, mind katolikusok, amellet pedig az erdélyi magyarságnak egyetemes értékeit jelentik. Nem is szólva a sok kiváló egyházi és pedagógiai férfiakra, akik, mint Balázs András dr, Hirschler József dr, a két Szemlér, Jánosy P. Béla, Olasz Péter, Lukács Mansvét, Antal Áron, Bánjai László, Szalay Mátyás, Schütz Balázs dr, Biró Lajos, Frána Péter, Reischel Artur, a Katolikus Népszövetség kitűnő igazgatója: Sándor Imre, akik valamennyien a katolikus egyházi organizációnak közvetlenül állanak szolgálatában.

A tér, sajnos, nem enged, hogy mindenkinek írásával külön foglalkozzunk. Az ilyen gyűjtemé-

nyes munkáknál ez különben sem cél. A legfőbb célját ennek a közös megmutatkozásnak elérte a szerkesztő: akik ebben a gyűjteményben szerepet vállaltak, öntudatot adtak és öntudatot merítettek.

Amióta az Erdélyi Tudósító a folyóirat formáját vette fel — pontosan egy esztendeje ennek — minden tekintetben fejlődést mutat mind a színvonalat, mind a hatás eszközeit illetően. Mindkettőnek a legjobb mértéke éppen ez az Almanach, amelyet azoknak is a figyelmükbe ajánlunk, akik az Erdélyi Tudósítónak még nem előfizetői.

—k.—

TÁRSADALMI ÉLET

A lippa-radnai római katolikus nőegylet teadélutánja

Lippa. Saját tud. A lippa-radnai r. k. nőegylet agilis vezetősége özv. Baróthy Ferencné és Schandrick Istvánné elnökökkel az élén, széleskörű jótékonyági akciót indított meg a szegényeknek a tél folyamán való segélyezésére. A kitűzött nemes cél érdekében a nőegylet teadélutánokat rendszeresített, amelyek esetről-esetre mindjobban sikerülnek és a dícséretes katolikus szellemű társas összejövetel erkölcsi eredményén kívül jelentékeny anyagi támogatást biztosítanak az idők zordonságának kiszolgáltatott szűkölködőknek. A legutóbbi teadélután nívóját nagyban emlelte Sziebig Frigyes pápai kamarás, lippai plébános irodalmi szárnyalású beszéde. A rendezés terén az elnökségen kívül Puchreiner Henrikné, egyleti ellenőr, Wersching Jánosné, Bálint Vilma, Lágler Karola, Bauszwein Mariska és Bauszwein Éva fáradoztak. A teadélutánon a következő hölgyek vettek részt: Özv. Baróthy Ferencné, Schandrick Istvánné, Dr Csillag Róbertné, özv. Panek Norbertné, Dr Panek Norbertné, Dr Buschmann Andrásné, Bauszwein Györgyné, Bartos Ferencné, Kolbusz Ferencné, Dr Mategossy Gyuláné, özv. Aghy Jánosné, özv. Mindl Józsefné, Wingeron Miklósné, ifj. Wingeron Józsefné, Paál Istvánné, Pilbach Viktorné, Szász Ferencné, Zábreczky Mátyásné, Eigenhäuser Jenőné, Wrattny Emilné, Engelmann Józsefné, Reisenberger Józsefné, Stelzel Lukácsné, Toperczer Imréné, Hagyo Józsefné, Gölcz Ádámné, Lip-tai Kálmánné, Ladányi Lászlóné, Viktor Lajosné, Baróhy Vilike, Csillag Márta, Zsided Stefike, Ladányi Józsika, Gradl Vilma, Lanert Matild, Schönbauer Micike, Liptai Ilonka, Liptai Janka, Hagyo Baba.

A Szatmári Székesegyházi Énekkar, amely a megye zenei életének egyik számotvető tényezője, hagyományos sikerült műsoros tea-estélyét február hó 5-én tartja a Cecel Egylet nagytermében. Az előkészítő munkálatokat Wiesler Egyed karnagy irányítja. A műsor értékes számai reprezentatív lesznek a kitűnő énekkar képességeinek. Ezenkívül magán-számok is szerepelnek a nívós műsoron.

Előfizetéseket lapunkra, valamint hirdetéseket és esetleges reklamációkat felvesz **Sajtóhölgybizottság, Hunedoara.**

Most jelent meg II. kiadásban

Elekes Boldizsár velőkgig ható könyve

Krisztust-Kenyeret!

cimen. A legújabb magyar könyvpiacnak ennél nincs megrázóbb alkotása s két hét alatt az első kiadás teljesen elfogyott! — A 254 oldalas, fénykép-illusztrációs könyv kapható az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál. — Ára a pénz előzetes beküldése mellett 145 lei, utánvétte 155 lei

A székelység sérelmei

A Magyar Párt gyűlése Gyergyószentmiklóson

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Párt gyergyószentmiklósi tagozatának intéző-bizottsága gyűlést tartott, amelyre meghívta Dr Gyárfás Elemér szenátort, Dr Paál Gábor és Dr Sulyok István képviselőket, hogy a gyergyói agyonanyargatott nép panaszait meghallgassák. A gyűlésen teljes számban jelenetek meg a bizottsági tagok, de kívülük még számosan, sőt Gyergyó vidékének minden községéből is sokan.

A népes gyűlést Dr Gaál Gábor képviselő, megyei elnök nyitotta meg. Megnyitójában vázolta, hogy a hadirokkantak 1931. évi járulékaiból 3 millió 500 ezer lei, míg 1932. évben 2 millió 700 ezer lei hátralék van kifizetetlenül. A hadirokkantak évi járuléka 3 millió 700 ezer lei, tehát 1931. évben alig fizettek ki 200 ezer leit, míg az 1932. évben többszöri sürgetésre 1 milliót kifizettek. Ezzel szemben a románlakta vidékek rokkantjai majdnem egészében magkapták járulékaikat.

A gyűlés nevében Dr Gaál Alajos gyergyószentmiklósi tagozati elnök kérte a képviselőket, hogy a gyergyói nép panaszait vigyék el a képviselőházba. De tárják fel a miniszterek előtt a székelység nagy nyomorát is, és eszközöljenek ki számukra igazságos, egyenlő bánásmódot a románokéval. Mert a székel nép adózás és minden más tekintetben igazságtalanul, törvényellenesen van sújtva. Ha a kormány rövidesen nem segít a gyergyói népen, rövidesen összeroppan a nagy terhek alatt.

Sok panasz hangzott el a most lefolyt házadó és földadó kivetések ellen. A városnak külsőrészei, ahol gazdálkodók laknak, falusi jelleggel bírva, a három lakrésznél kisebb házak adómentesek. Az adókievő közeg ezt nem vette figyelembe, hanem súlyosan megadóztá. Ugyanígy adóztatják a gyergyói silány földeket is. Míg az ókirályságbeli földek, melyek aranyat teremnek, hektáronkénti jövedelmét 500—800 leig vették, míg a gyergyói silány földek évi jövedelmét, amelyek össze sem hasonlíthatók az ókirályság-

beli földekkel), holdanként 500 leiben állapították meg. Tehát sokkal súlyosabb a gyergyói föld adója, mint az ókirályságbeli földeké.

A nyugdíjasok siralmas helyzete is napirendre került. Panaszok hangzottak el, hogy vannak olyan nyugdíjasok, akiknek 8—10—12, sőt 14 havi nyugdíjhátralékuk van kifizetetlenül és ennek dacára adójukba még sem tudja be, sőt adójukat előre követeli befizetni egynekévre és csak, ha kifizették az adót, kapnak esetleg egy havi nyugdíjat.

Kérték a nyugdíjasok a pénzügyigazgató-ságot, hogy a hátralékos nyugdíjukat tudják

Ahol a kormánypárt a saját választott tanácsát buktatja

Különös közigazgatási herce-hurca Torda város közigazgatásában

Torda. Saját tud. A politika túltengése régi kerékkötő betegsége a közigazgatásnak. Kormányok és rezsimok változásának rendszeres, átkos következményei a komoly, reálisok nélküli, egyre sürűbben előforduló tanácsváltások. Ily politikai ízű személyi harcok tüzeiben egyszer egyik, máskor másik kerül felül a harcmezőre. De az alól-került nem hagyja magát s minden lehető módon arra törekszik, hogy ismét felül kerüljön, s ha bármily rövid időre is, feljusson a hatalom polcára. És ez így megy különböző változatokban országszerte, csaknem mindenütt, óriási kárára a közigazgatás esendét, nyugodtságát, stabilitását és zökkenéstelen folyamatot igénylő menetét.

Ennek az áldatlan állapotnak iskola-példája most Torda, amely a tanácsok párvadala folytán most olyan különleges helyzetbe került, amilyenre eddig még nem volt példa, a tiszavirág életű tanács-virulások és bukások történetében. Tordán most az a bizarr helyzet,

be azon kereskedők adó hátralékaiba, akiknél, míg nyugdíját nem kaptak, adósságokat csináltak. Ezen kérésük sem talált meghallgatásra, holott az államnak nem került volna semmi másba, mint csupán az átírásba.

Dr Gyárfás Elemér szenátor és Dr Sulyok István képviselő ismertették a gyűléssel a parlamenti csoport munkásságát és kérték a gyűlésen megjelenteket az összetartásra továbbra is, mert csak úgy tudnak maguknak érvényt szerezni a képviselőházban és a szenátusban. Széthúzásokkal, több pártokba való szakadásokkal csak a székel nép sírját ássák meg.

A gyűlés befejezéséül Dr Gaál Alajos elnök a gyűlés nevében hálás köszönetet mondott a megjelent képviselőknek, hogy a nehéz időkben fáradságot nem ismerő önzetlen, becsülettel munkával végzik vállalt feladatukat a székelység érdekében.

hogy az uralmon levő nemzeti-parasztpárt éppen az első ízbeni saját uralma alatt az ő ingerenciájával létrejött városi tanácsot igyekszik megfosztani a hatalomtól s merőben más személyekből álló, teljesen új tanácsra óhajtana bízni a város vezetését, természetesen a mostani saját embereinek a majoritásával. Rövid története ennek a speciálisan egyedülálló helyzetnek az, hogy annakidején a nemzeti-parasztpárt első uralma idején annak rendje-módja szerint megalakult Torda város tanácsa, amelynek 12 magyar tagja van. Ez a tanács működött a Jorga-kormány uralomra jutásáig, melynek kezdetén e választott tanácsot kinevezett interimar tanács váltotta fel. Ennek az élete addig tartott, míg a nemzeti-parasztpárt újból kormányra jutott. Ekkor a kormány Tordán is tulnyomólag a saját embereiből nevezett ki interimar tanácsot. Ez vezette a várost legutóbb mindaddig, amíg a belügyminiszter imperatív körrendelete kimondta, hogy az „interimarok” mindenütt lépjenek le, szűnjenek meg és vegyék át a városok vezetését a régi, szabályosan megválasztott tanácsok, amelyek újból alakuljanak meg, válasszanak saját kebelükből primárokat, subprimárokat és állandó választmányokat. Így történt Tordán is nollens, vollens. Az interimar lelépett, a régi rendes tanács fellépett, megalakult, működni kezdett, egyelőre csak korelnök vezetésével, merthát — amint már ez ősi szokás — megfeleltek a megalakulását. A felelősségnek a prefektus helyét adott. Az ellenpárt meg ezt felelősségre vette a kolozsvári Comitetul Local de Revizuire-hoz, amely most érdekes döntést hozott: helybenhagyta a prefektus határozatát, vagyis ezzel megsemmisítette a rendes tanács megalakulását. Tehát: a nemzeti-parasztpárt a „saját” tanácsát” taszítja le a fórumról. Ez a legujabb tordai csuda.

Már most mi lesz ennek a következménye?

A tanács újból megalakul korelnöke vezetésé alatt, újból választ, tisztségeket tölt be és próbál újból megindulni a városkormányzás terén... Am meddig tarthat ez a kísérletezés? Rövid ideig, hiszen ismét megindul az ellenakció, felelősségváltások alakjában s újból döntenek a fórumok... Amig végre egyszer mégis csak feloszlatást és új választást mond ki a kormány szava.

Es ezt nevezik ma önkormányzati közigazgatásnak!

Legszébben, legolcsóbban fest, tisztít

I. V. O.

Uri-ucca 1. Uri-ucca 54. Telefon 8-55.
(Mészáros-ucca 4. Royal kávéházzal szemben.)

A vádtanács megerősítette a felségsértéssel vádolt bukaresti tanár letartóztatását

„A szabad polgárok társadalmát akartam megteremteni” — mondja védekezésében Fortu

Bukarest. Saját tud. Bukarest közvéleményét rendkívül foglalkoztatja Fortu professzornak, a bukaresti Gheorghe Lazar Liceum tanárának a letartóztatása, már azért is, mert a letartóztatási parancs a következőkkel indokolja a Fortu elleni eljárás megindítását:

A „Cetateanul” című lap egyik októberben megjelent számában a „Halál kormánya” és a „Ki védi a királyt?” című cikkeiben az uralkodót sértő kitételeket használt. A lapot akkor elkobozta a rendőrség, de Fortu sapirográffal sokszorosította cikkét s úgy küldte el híveinek. Továbbá: december 28-án egy népgyűlésen az uralkodót sértő beszédet mondott, amelyet sokszorosítva szétküldött az elnöksége alatt álló Polgári Blokk tagjainak s azonkívül ezt a beszédet, valamint a két elkobzott cikket újra kinyomatta a „Drumul Nou” című lapban.

Az ilfovi törvényszék tegnapi vádtanácsi ülésén az államügyész kifejtette, hogy mikor Fortunak első ízben elkobozták a cikkeit, a rendőrségen jóakaratólag figyelmeztették, hogy ne keverje bele politikai harcaiba az uralkodó személyét. Amde Fortu nem akart okulni és lemondta népgyűlési beszédét. A hatóságok még ekkor engedékenyek voltak vele szemben és semmi intézkedést nem foga-

natosítottak ellene. Pedig már akkor meg voltak a bizonyítékok, tanúvallomások alapján. de Fortu nem tért észhez, leköszölte a beszédét és tovább folytatta felségsértő kirohanásait, ami annál súlyosabb beszámítás alá esik, mert Fortu, mint az egyik legelőkelőbb középiskola tanára, az ifjuság nevelője is.

Fortu védekezésében kifejtette, hogy ő a szabad polgárok társadalmát kívánja megteremteni, amelyben mindenkinek joga legyen felelősségre vonni az államélet minden méltóságának viselőit. Az állam javának legnyilvánvalóbb eltulajdonítói sem részesülnek büntetésekben s ezért áll ő minden kormánynyal harcban. Ezért alakította meg a Polgári Blokkot is. A letartóztatott tanár védelmében egy sereg kiváló ügyvéd vonult fel, még Trancu Jasi is a védők asztalához állt és méltatta Fortu érdemeit, aki számos román kulturális intézményt létesített. Értékes irodalmi működése van és jó hazafias érzése kétségbevonhatatlan.

A vádtanács azonban mégis megerősítette a letartóztatási parancsot és Fortut a tárgyalásról visszakisérték Vacarestibe.

Értesülésünk szerint a hatóságok a Polgári Blokk működését országszerte betiltották

Minden kívánságuk egy bögre kávé...

— Egy menház alakjai —

Minden cél nélkül rőttem a nagyváradi Körösparti uccát. Télen már korán esteledik. Mindenki fázva siet meleg otthona felé. Már messziről hadonászó embert látok, gyerekgyűrű veszi körül. Vékony hangon kiabálják fülébe:

— Gerő, add meg a garasomat.

A tehetetlen dühtől csapkod a levegőbe és szidja a csintalan uccakölyköket.

Azok hahotázva nevetnek dühén. Még jobban bosszantják.

Az egész ember nagyon furcsa egyéniség. Kék szeme zavarosan néz a világba. Orra vörös. Nyütt szalmakalapja mellett piros virág nyilik. Kopott, rongy kabátja mellén négy kitüntetés csörög. Kivánsi voltam, hova mehet ez az ember. Utánanézttem. Rézsut szembenálló ház kapuja nyelte el alacsony alakját. Utána görbelábu, kicsi, rongyos nő ment be a kapun. Aztán töpörödött, öreg koldus. És így egyre többen minden irányból. Szegény, nyomorgó emberek. Hova mehetnek? Én is bementem. Az udvaron még egy kapu volt. Azután még egy udvar. L-alakban alacsony, fehér ház. Előtte keskeny folyosó fut végig. Innen számozott ajtók nyílnak.

Csak kávé lenne...

A Csesztivó menház. Benyitok egyik szobába. Jégcsap az állott rossz levegő. Elég meleg van. Halvány fényel búsan ég a lámpa. Három rozszant ág áll benn, asztal, székek, mosdó. Szedett, vedett ócska holmi. Három öregasszony lakik együtt. Egyik már tíz éve itt van. Nehezen lélegzik. Tüdőbajos. A veséje is fáj.

Arcára mutat:

— Tetszik látni már az arcom is feldagad. De pénzt nem kapunk és orvos, pénz nélkül nem jön ide. Én meg elmenni nem tudok.

— Ide bizony nem jön orvos — szól bele alig halhatóan a másik. Tessék nézni — mutat felpuffadt hasára — vizibeteg vagyok, de nem vizsgált meg senki.

Szája lilás és arca szürke színben játszik.

— Az élelem milyen? — kérdelem.

— Hát jó — felelik kényszeredetten. — Ma volt paszuly leves, olasz és marhahus. De nem is fontos, hogy mi, csak jól lenne elkészítve. Reggel és este meg nem kapnánk köményleveset.

A másik elhomályosuló szemmel rebegi a kis odú pillanatnyi csöndjébe:

— Hanem egy kis kávé!... Milyen rég nem ittam.

— Bizony csak kávé lenne — sóhajtja egyszerre mind a három.

— Karácsonyra mit kaptak?

— Nem sokat. 30 leit. Meg volt egy kis kalács.

Aki 42 évig szakács volt.

A másik szobában nyolcan vannak. Férfiak. Amikor belépek mind a cserépkályha mellett gubbaszt. Egyik már le is feküdt. Egyforma rozsdás vaságyak állnak sorban. Meghatározatlan színű ágynemű van bennük. Rossz pipafüst szaga fojtogat. Szekrények helyett kis ládikák vannak a fal mellett. Alacsony gerendázott tető. Itt találok azt, akit megkergettek a gyerekek, Tomsek Gerőt is. Valamikor az apja Nagyváradon neves ügyvéd volt. A fia idekerült. Meghibbant aggyal. Most udvari bolond a Csesztivó otthonban. Szórakoztatja az életemegtépázta, fáradt embereket.

Öreg fehérhajú, fehérarcu ember áll fel a kályha mellől. 86 éves. Deák György.

— A román szemináriumban voltam kérem 42 évig szakács. Vártam karácsonyra küldenek valamit. De bizony nem kaptam semmit — mondja mélabúsan.

Varga László a legfiatalabb köztük. Kabátja csafatokban lóg. Vékony, női öv tartja össze rajta a ruhát. Vállai közzé húzott fejfel mered a világba.

Tétován, szaggatottan mondja:

— Nekem van testvérem is. Bodegás. Nem látogat meg. Még vasárnap sem jön el.

Egy másik a kályha mellett erőlködve húzza a kaptáját. Azon ruhástól fekszik le. Magára húzza a pokrócot. Befordul a falnak.

— Minden jó lenne — meséli egyik öreg, akinek nyolc unokája él — csak a köményleves ne

volna. Betegek vagyunk mi már. Nem bírjuk ezt a levest. Inkább egy kis kávé adnának.

Ez a főprobléma, nincs kávé, a leves meg rossz.

A folyosón alacsony nőbe ütközöm. Fialat. Nincs több harminc évesnél. A menhely mindenese. 10 éve szolgál.

— Miért van itt, hisz fiatal, mehetne máshova is szolgálni?

Mérgesen végignézi:

— Mert beteg vagyok! Kis koromból maradt vissza. Ha rám kiáltanak, odacsapom az edényt!

Mégegyszer gyűlölettel néz rám és elrohan.

A folyosón végig szekrények állna a falhoz támasztva.

— Akik meghalnak, azoknak a szekrényét kitesszük ide.

A fehér fal mellett barna szekrények. Olyan, mint egy katakomba lejárata, a halottak szekrényeivel.

A bőjti boszorkány.

Benyitok egy közös női oduba. Nyolcan vannak. Kettő a kályha mellett ül.

Tollat fosztanak.

— Kapunk kilójáért 40—50 leit, jó az cipőtalpalásra.

A fal melletti ágyban sápadtan, mint egy hulla, beteg fekszik. Senki sem törődik vele. Nem tud megmozdulni. Néha felsóhajt. Erről tudják, hogy még él. A lámpa csak a szoba közepét világítja meg, a többi rész szürke homályba borul.

— Az uram uccaspró volt — mondja egyik tollfosztó asszony. — Egy aradi autó elütötte. Akkor jöttünk ide, de ő meghalt. Én kikerültem a konyhába. Főztem, dolgoztam és mégis a szakácsné vette fel az 1200 leies fizetést. Akkor elmentem. Schol sem kaptam munkát. Mégis vissza kellett jönnöm. Nincs énnekem rokonom a jó Istenen kívül senki.

Egyik ágy mellett vak asszony ül. Arca szigorú és erőteljes vonású. Van valami elszántság az arcában.

— Az, nyolcezer leit hozott — int a vak felé egyik és suttogva mondja — de mind elpucolta. 900 leiert vett egy pár csizmát — szörnyülködik tovább.

— Valaha jó volt dolgom — sóhajt a világtalan asszony — hentes és mézárós volt a férjem.

A sarokból töpörödött asszony jön elő.

— Majd megvesz az Isten hidege. Ott messze a kályhától. Az egész testem olyan, mint a jég — tapogatja végig magát. — De tessék nézni, fűrészporrall kell itt tüzelni — mutat a ládára — pedig kun az udvaron ott áll halomra a hasábfá. Nem csoda, ha hideg van. Még meleg kávé se kapunk — mondja ez is a refrént...

Közben hátraszalad és két bögrével tér vissza. Egyik üres és háromszög alakban csorba. Ebbe tölti a szürke vizet a másikból:

— Tessék nézni ez a reggeli, a köményleves, hát ki eszi ezt meg?

A leves, ahogyan töltögeti, mind sötétebb és sötétebb lesz. Darabokban csomósodik benne a barna rántás...

— Karácsonyra paradicsom levest kaptunk és lueskos káposztát — meséli megvetően egyik.

— Volt disznóhús is rajta — szólnak bele bekötően.

A földön, az ágyak előtt rongyszőnyegek, vagy árkusapír gyűrődik. Egyik asztalon Mária-szobor, mellette varrógép.

Mikor kijövök, utánamsiet egy fekete ruhás, furesán bekötött fejű asszony. Odabenn szóltanul

Egyházi műtárgyak

előnyös beszerzési helye

Feszületek, szenteltvíztartók, szentképek, érmék, igen erős kötési rózsafüzérek és más kegytárgyak a legolcsóbb gyári árban kaphatók.

ZSIDEK J. kegytárgy-gyárában
Külföldre is szállít
Maria-Radna. (Arad m.)

ült. Most összekulcsolja kezét:

— A többiek előtt nem akartam mondani. Én templomőr voltam a görögkatolikus templomban. De megszakadtam és mást vettem fel helyettem. Ezért kerültem ide. Otthon mindig a koporsóban aludtam, de itt elvették tőlem a szép zöld koporsómat. Felvitték a padlásra és nem szabad abban aludnom. Ez úgy fáj nekem. Azután meg, nem tudok addig reggel enni, míg nem áldoztam — könyvek gyűlnek a szemébe — és ezek mindig csufolnak. Káromkodnak, nem tudok imádkozni. Ugy hívják, hogy bőjti boszorkány. Pedig olyan halak kelek fel reggel, ne vegyék észre, hogy templomba megyek. Hangja megremegek. — Őt lelért gumisarkot tettem a cipőmre, nehogy felébredjenek.

A francia tanárnő, aki órákat ad.

Féder Ottónéval beszéltem ezután. Őt éve tiszteletbeli gondnoknője a menhelynek.

— Negyvenegyen vannak a szakácsnéval együtt, ezek közül tizenkettő román — mondja. — Bizony nincs úgy, mint azelőtt. A város sincs abban a helyzetben, hogy adhasson. Napi 14 lej jut egyre-egyre. Ebben még a mosásnak is benne kell lennie. Tavaly sikerült olyan takarékosan kijönnöm, hogy 32 ezer lej felretett pénz maradt. A konyhára való dolgokra költöttem. Befőttekre, paradicsomra. Nincs ezeknek semmire sem panaszuk. Csak kényeskednek, kritizálnak, hogy könyörületre indítsák az embereket. A napokban volt nálam egy kocsigyártáskislánya, két napja nem evett az egész család. Ez érdemi meg a segílyt. Ilyennek kell adni.

— Vannak jobb emberek is benn? — kérdelem

— Hogyne. Van egy francia kisasszony, órákat ad havi 40 leiert, csak mosdani nem szeret. Jöjjön le, megmutatom.

Újra elindultunk az alacsony ház kicsi odú felé. Külön szobában egyedül lakik. Apja román, anyja német származású volt. Gyönyörű kiejtésel mondja németül:

— Ugy szeretnék elmenni innen, nem bírom ezeket a közönséges embereket. Miket mondanak! Azelőtt soha nem hallottam ilyesmit. Kérem ne írjon rólam semmit — tiltakozik, mikor meghallja, hogy ujságíró vagyok. — Nagyon szegénylen, hogy ilyen körülmények között tengődöm. Tanítok franciát, világtörténelmet és irodalmat. De bocsánat vár a tanítványom.

Elnyeli piszkos, barnaruhás, görnyedt alakját a másik szoba.

— Vannak itt — magyaráz tovább Féderné, — akik rokkantsági díjat kapnak, vagy más jóvédelmük van.

— Ruhát juttat a város? — kérdelem.

— Aki meghal, annak a holmija a városé lesz. A megmaradt ruhákat széjjel osztjuk. De rendszerint a jobb ruhákat addigra eladják és csak málól rongyok maradnak meg.

A kamara előtt állunk.

— Tessék megnézni milyen itt a kamara — mutat a sok paradicsomos üvegre, szárított gombáira. Ládában áll a bab, lenese.

— Jól táplálom én az öregjeimet. A köményleves is olyan, hogy úriházból alig látni. A nagyon is jó szívem miatt a Jorga-kormány alatt majdnem felfüggesztettek. Néha libát is vettem, meg nyáron gyümölcsöt és ezt kifogásolta egyik tanácsos. Idén is olcsóbb lett volna baromfit venni.

Jöjjön egyszer akkor el, amikor ebédet osztunk. Jó szívem van, nem sajnálok semmit sem tőlük.

Elbuesztam Féder Ottóéktól. Végigmentem a szomorú udvaron, ki az uccára. A ház előtt még megálltam. Csesztivó timármester 104 évvel ezelőtt, amikor alapította elagott iparosok és kereskedők számára a menhelyet, gondolt-e arra, hogy egy évszázad múlva a szegényház egészséges szobáit a város bérbeadja és a szegényeket apró egészségtelen kamrákba szorítja.

Kivülről hámlik már a vakolat. A rozsdás csatorna kettévált. A felfeszített Krisztus-szobor áll egyedül hibátlanul, csak az idők múlása, a füst, a por tette szürkévé.

Öreg nyomorgók élnek egyhangú napjaikat. Néha eltávozik közülök egy. Kiteszik szekrényét a folyosóra és meg minden tovább. Egyetlen vagyunk egy bögre kávé és a meleg szoba. Kávé nem kapunk. A szoba melegsége pedig? Egyikben fánál tüzelnek, a másikban fűrészporrall...!

Mi lehet az oka vajjon a hőkülönbségnek?

Sziklay Györgyike.

HIREK

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Csal. Piac, Utril 13. — Telefon 502.

Budapesti képviselő: **dr. Verzár Gyula**
Budapest, IX., Erkel-u. 12. földsz.
Telefon: 88-0-81. Csekkaszám: 22.953

1926
január
18

Blaha Lujza halála

A legnagyobb színésznő volt, akit sem a divatkreációk, sem a midinettek színházi nemzedéke nem tudott felülmulni, aki, míg színpad létezik a világon, minden idők legnagyobb népszínműénekesnője marad. 1850 szeptember 8-án született Rimaszombaton. A kicsi, utszéli házacska körül a magyar Nemzeti Színház örökös tagjává hatalmas, diadalmas út vezetett. A csópp Köles Lujzából bárónő, az alföldi falvak énektanítójából a legnagyobb dalénekesnő lett. 1858 január 15-én, apja halála után, hét éves korában lépett először színpadra, Győrött. Az első fellépés a gyermekprimadonna teljes sikerével járt. Komáromy Pál, egy győri lap kritikusa melegen ajánlotta, hogy a csópp Köles Lujzát tovább képezzék, mert „ily rejtett bimbókból nyílnak később a büszke rózsák”. A büszke rózsák ki is nyíltak, Debrecenben, majd Nagyváradon aratott újabb sikereket. 1867-ben már országos nevű, ünnepelt primadonna volt Blaha Lujza, s 1871-ben a Nemzeti Színház szerződtette. A debreceniek nem akarták elengedni, de Blaha Lujza váradi vendéggátéja után, mégis elfogadta az ország első színházának szerződtetési ajánlatát, s 1871. május 7-én lépett először a Nemzeti Színház közönsége elé. Ezidőtől a legnagyobb, a legnagyobb sikereiben, diadalokban volt része. Maga a walesi herceg is megcsodálta Blaha Lujza énekét. Amikor 1875-ben fellépett a Népszínház, oda szerződött s igazi nagy diadalait ott aratta. 1901 május 8-án a Nemzeti Színház örökös tagjává nevezték ki. Élete, művészete minden magyar ember előtt ismeretes, hiszen alig él magyar ember, aki — esetleg élete utolsó szakaszában, — meg ne csodálta volna Blaha Lujza művészetét, vagy ne hallott volna arról. Halála után sem akadt utódja s úgy látszik, vele teljesült ki és halt is ki a magyar népszínmű-énekművészet. Még életében a legszebb nevet kapta, amit művésznő elérhet: a „nemzet csalogánya”. Így ismerték őt külföldön is.

Kitüntették székely jegyzőket. Csikszentreda. Saját tud. Károly király Kovács Gábor csikszentimrei és az időközben elhunyt dr. Elekes Márton volt gyergyóalfalvi községi jegyzőket hűséges szolgálataikért a III. osztályú szolgálati érdemrenddel tüntette ki.

Kicsérítették a temesvári pénzügyigazgatót. Temesvár. Saját tud. A temesi képviselők már annakidején intervenáltak, hogy cseréljék ki a temesvári pénzügyi adminisztrátort. Most érkezett meg az értesítés, hogy Zlatescu Stere pénzügyi adminisztrátort Gorjegyébe, Targul-Jiuba helyezték át s helyetté Temesvárra Bateala Jánost nevezték ki. Az új pénzügyigazgató már az összeomlás előtt tejesített szolgálatot a temesvári pénzügyigazgatóságon. Néhány évvel ezelőtt a nagyváradi pénzügyigazgatóság vezetője is volt.

Halálozás. Ambrus Dénes ny. pénzügyi osztályfőnök hosszas betegeskedés után elhalt Csiksomlyón. 75 éves volt és 38 évig szolgált a vármegyét, majd az államot a legnagyobb becsülettel. Társadalmilag is igen népszerű és kedvelt ember volt, aki haláláig közéleti tevékenységet fejtett ki. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Egy vaspárdista politikai veszekedés közben lelőtte a falu primárját. Bukarest. Saját tud. Vasile Gheorghe egyetemi hallgató, a Vaspárda tagja egy politikai vita eredményeként revolverrel fején lőtte gurafői ökirályság-beli község primárját, M. Marest. A primárt kórházba szállították, a diák eltűnt a faluból.

Mécs László Erdélyben. Mécs László a szociális missziók kérésére Erdély több városában fog előadni költeményeiből. Ma, kedden este lép fel Temesvárott, a Katolikus Munkás-egyesület részéről rendezett nagyarányú szociális esten. A költő hétfőn délután érkezett, az aradi vonattal, a Bánsegy metropolisába. A józsefvárosi pályaudvaron az Arany János irodalmi társaság küldöttsége és a Katolikus Munkásszövetség központi vezetősége fogadták. *Rech K. Géza* gyárvárosi apát-plébános, az Arany János Társaság ügyvezető elnöke a társaság nevében lelkes köszöntővel üdvözölte a kiváló vendéget, aki a maga szívbemarkoló magyar dalát immár másodszer hozta el a temesváriaknak. *Rajka Géza* dr. a munkásszövetség ügyvezető elnöke üdvözölte ezután. Este a józsefvárosi plébánián — *Mécs László Metzger Márton* dr. józsefvárosi prépost-plébánosnál szállt meg — a katolikus munkásdalárda üdvözölte dallal a költőt s a munkásság részéről *Horváth Ferenc* vasmunkás mondott lelkes köszöntőt. Eljén *Mécs László*, a költő! — így fejezte be beszédét — akire büszkeséggel tekintünk, mert a miénk: éljen *Mécs László*, a munkásköltő! — A Mécs-estén, a városi színházban *Mécs László*t, mint szociális költőt *Mertz Károly* kegyesrendi tanár méltatja, értékes, kedves előadását lapunk más helyén közöljük. Kolozsváron január 21-én, Marosvásárhelyen 23-án és Nagyenyeden 29-én tart előadást *Mécs László*. Marosvásárhelyen a kulturpalota nagytermében *Mécs*el együtt fog fellépni *Zsizsman Rezső*, a kiváló orgonaművész aki a város társadalmának régen szívéhez nőtt, mert sokáig volt az ottani zenei élet kimagasló alakja. Nagyenyeden a Mécs előadása mellé értékes zenei programot is állítottak össze. Minden városban lázasan készül a közönség a páratlan nagyszerűségű Mécs előadásokra.

Nyugodtan alszik, ha fürdőjét Velosa pezsgő fenyőtablettával gyógyhatásúvá teszi.

Egy diák milliós öröksége. Belényes. Saját tud. A bíróságnál megjelent *Felezeu Leonida* gimnázista diák és egy okmány hitelesítést kérte, amellyel további eljárást indíthasson az amerikai Ohio államban, Clevelandban 1931 december 6-án elhalt rokona, *Vanca Ioan* után járó öröksége iránt. A diák 10.000 dollárt örökölt s így ezzel az örökséggel egyszerre milliomos lett.

Galaczbán keresnek egy marosvásárhelyi gyilkost. Bukarest. Saját tud. Egy Marosvásárhely közelében levő községben a közelmúltban titokzatos körülmények között megölték egy perceptort. Az ügyben megkeresték a galaczi rendőrséget is, mert bizonyosodott, hogy a gyilkosság napján egy galaczi jelzésű autót láttak azon a vidéken, amely gépkocsi a gyilkosság után eltűnt. Az autó állítólag egy mérnök tulajdona.

Még nem fogták el a máriaradnai szoborrombolókat

Néhány nap előtt hivatalos értesítések alapján mi is megirtuk, hogy nem diáksapkás fiatal emberek, hanem kommunisták rombolták szét Mária-Radnán a kálváriára vezető út stációinak és a kis kápolnáknak szobraikat. A tudósítás szerint a főlettest is elfogták *Gundó Emil* soffőr személyében, aki egyben azt is bevallotta, hogy a szomszédos Lippa templomára is ő írta fel románul a gyalázó szavakat. Ezzel a hírrel, ami az aradi, temesvári és az Erdélyi Lapokban megjelent, a dolog csendes mederbe terelődött — a hivatalos részről. Most jelenti radnai tudósítónk, hogy a közhírre adott hír semmiben sem felel meg a valóságnak. Lehet, hogy a nyomozást nem folytatják, lehet, hogy valamelyes jegyzőkönyvvel befejezték, de a tetteseket egyáltalán nem fogták el. A megnevezett *Gundó Emil* nem is létezik, hanem *Kunda Emil*, aki rendes polgári foglalkozású ember és akit a kis helyen mindenki ismer, de senki sem tettezi föl, hogy ilyen gazlettire képes volna. Különben *Kundát* le sem tartóztatták, szabadon él Lippán.

Lázas betegeknek enyhe ürülést biztosít Koprol hashajtó csokoládé.

Nagykárolyban a háztulajdonosok a házadó leszállítását kérték. Saját tud. Néhány hete kezdte meg Nagykarolyban az adókiadó bizottság a ház- és földadó kivételeket. A lakosság nagy elégedetlenségére a bizottság semmit tekintetbe nem véve, az adókat mindenütt felemelte. A háztulajdonosok népes küldöttséget menesztettek dr. Cămpian népes küldöttséget menesztettek dr. Cămpian polgármesterhez és tiltakozásukat fejezték ki a túlmagas és aránytalan adókiadás ellen. Dr. Tamás F. Arthur városi főorvos, a küldöttség vezetője kérte a polgármester közbenjárását a pénzügyigazgatóságnál, hogy méltányosságra utasítsák az adókiadó bizottságot és hogy az adófeleltesek tárgyalását Nagykarolyban tartásuk meg, ne kelljen azért a város összes háztulajdonosainak Zilahra utazniok, mint a múltban. A polgármester kijelentette, hogy már előbb érintkezésbe lépett *Andreuciu* pénzügyigazgatóval, ki éppen Nagykarolyban tartózkodott és ismertette vele a háztulajdonosok kívánságait, melyre azt az ígéretet kapta a pénzügyigazgatótól, hogy méltányos munkára fogja utasítani a bizottságot, továbbá megígérte azt is, hogy az adófelelteseket egy Nagykarolyban működő bizottság fogja tárgyalni.

Franciaországi rokonait keresik egy váradi szélütött öreg nyelvtanárnőnek. Mindenki ismerte Nagyváradon *Constance Meyniac*-ot, a kedves, kövér francia nyelvtanárnőt, aki évtizedek óta lakik Nagyváradon és akit joviális modora és magyszerű nyelvtanári tehetsége miatt a társadalom széles rétegében szerettek. A 67 éves nyelvtanárnő egy héttel ezelőtt szélhűdés érte és akkor be szállították a kórházba, ahol azóta élet-halál között lebeg. *Constance Meyniac* azonban nincs pénze — hozzátartozóját senki sem ismeri és ezért nagyváradi barátai most a rendőrség útján léptek érintkezésbe a francia konzulátussal, hogy az esetleg bekövetkező katasztrófa esetén értesíteni tudják hozzátartozóit. Egyébként az igen súlyos állapotban levő nyelvtanárnő részére gyűjtést is indítottak, hogy ápolásáról gondoskodhassanak.

Megfagyott a falu határában. Dicsőszentmárton. Saját tud. A hirtelen beállt hófúvásos télnek Kisküküllőmegyében is megvan az áldozata. *Zalár Márkus* 66 éves désfalvi gazda dísznóvásár után egy kis áldomás mellett elbeszélgetve, csak estefelé indult haza, úgy hogy utközben beesteledett. Az öreg a tíz kilométeres út után a falu közelében, valószínűleg az erős hófúvás elől meghuzódott egy rozoga kerítés mellé, ahol azonban elaludt és megfagyott. Reggel találták meg hulláját a keresésére indult hozzátartozói.

Schroll sifonok, vásznak, törülközők, asztal- és feherneműek, szőnyegek, hencsertakarók, függönyök, paplan és matracok. Linoleum nagy választékban, Olcsó, szabott árak. Cziller Imre áruházában.

Befagyott a tenger Constancánál és a Duna Galacnál

Bukarest. Saját tud. A múlt hét végén óriási hóvihár vonult át az okirályságon és a hóviharnak újabb áldozatait találták meg most Saratmegyében, Voetin község határában megfagyva találták Ghita György 14 éves fiút, Petreanu község mellett megtalálták egy asszony holttestét, a Regele Carol II. község közelében egy gazdátlan kocsit, lovat találtak. A gazda Branza Nicolae megfagyott a mezőn. A holttestét még nem találták

Az új magyar külügyminiszeri sajtófonók érdekes nyilatkozata. Budapestról jelentik: *Mengele* Ferenc dr új külügyminiszeri sajtófonók ma délelőtt fogadta hivatalában a külföldi sajtó képviselőit. Mengele dr kijelentette, hogy elődje, gróf *Csáky* Miklós szellemében fog működni s minden igyekezetével azon lesz, hogy a másfél évszázada önálló államéletet élő Magyarországot a külföld megismerje. Hangsúlyozta, hogy a külföldi sajtó képviselőinek magyarországi beutazását minden esetben elősegíti.

Két öngyilkosság Brassóban. Saját tud. Hétfőre virradó éjszaka titokzatos öngyilkosság történt az állomás melletti szállodák egyikében. *Militariu* Viktor, a szamosújvári gimnázium hatodik osztályu tanulója szobájában felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében bocsánatot két szüleitől tette miatt, amelynek indító okát azonban nem említi. Hogy a diák miképpen került Brassóba, eddig még nem sikerült megállapítani. Ugyancsak az állomás közelében egy haldokló asszonyt találtak, akit rögtön a kórházba szállítottak. A vizsgálat szerint az asszony hatalmas adag morfiummal megmérgezte magát. Állapota reménytelen.

QUO VADIS? csütörtöktől a Heyman-ban.

Dicsőszentmártonban egy lei a szódavíz. Saját tud. Pár hete napról-napra az a meglepetés éri a közönséget, hogy olcsóbb lett a szódavíz. Összevett két szódavízgyáros, s egymás árát „lekonkurrálják”. Így az eddig három lejes üveg előbb 2.50 lett, majd leszűlt kis üvegre egy leire, míg a nagy üveget az eddigi öt lei helyett kettőért árulják. Az egymással erősen konkurráló sógorok így is megtalálják a számításukat, mert lényegesen nagyobb forgalmat bonyolítanak le az eddiginél.

A nőket is besorozzák katonának Brazíliában. Rio de Janeiroból jelentik: Pedro de Goes Monteiro brazil tábornok a brazil alkotmánygyűlésen az általános női hadkötelezettség bevezetését javasolta. A tábornok azzal indokolta javaslatát, hogy az általános polgári jogokat csak azok gyakorolhatják, akik az általános polgári kötelezettségeknek is eleget tesznek. A tábornok szerint a női miliciát irodákba, kórházakba osztanák be s egyéb segédszolgálatokra alkalmaznák.

A temesvári ítéltábla érdekes elvi döntése a konverzió kérdésében. Temesvár. Saját tud. A temesvári *Tábla Márta* Sándor dr főelnök elnökletével kedden délelőtt ülést tartott, abból a célból, hogy a Táblán egységes bírói gyakorlat alakuljon ki a főkésített betétekre vonatkozólag. A törvény értelmében ugyanis azok a bankok, amelyek a Banca Nationala által igazolai tudják, hogy kinnlévőségüknek legalább 30 százaléka mezőgazdasági természetű, és konverzió alá esik — kérhetik a Banca Nationalától annak megállapítását, hogy a moratórium 18 hónapja alatt milyen arányban és mennyit kötelesek kifizetni a betétekből. A Tábla teljes ülése elhatározta, hogy a bíróság az *esedékes betétek kifizetését teljes egészében fogja megítélni, a végrehajtás folyamán azonban a bank kérheti a végrehajtás felfüggesztését bizonyos összeg erejéig, amennyiben az illető bank — ha élni akar ezzel a jogával — a Banca Nationalától bizonyítványt mutat fel erre vonatkozólag.* A Banca Nationala tünteti föl azt az összeget, amelynek erejéig a bank élvezheti az *átvett* kezdeményt

meg, mert a hó egyik-másik helyen még mindig két méter magas. A hóvihár áldozatainak száma ebben a megyében huszonkettőre emelkedett eddig. Bukovinában szintén nagy fagyok és hóviharak vannak. A Cernauc-erdő szélén egy ismeretlen nő holttestét találták megfagyva. Jassiból jelentik, hogy egész Moldvában havazik. Constancai jelentés szerint a tenger a part mentén 800 méter szélességben befagyott.

A vonatok hamiskártyásait mint közveszélyes munkakerülőket tartóztatták le. Temesvár. Saját tud. Már évek óta garázdálkodnak, mint ismeretes, a hamiskártyások, akik főleg a vonaton fosztják ki a könnyen hívó embereket. Habár a hatóságok különféle módon iparkodtak megszabadulni ezektől az emberektől, minden kísérlet meddő maradt és a kifosztott áldozatok száma napról-napra szaporodott. Egyidőben, ha konkrét esetből kifolyólag elfogták a hamiskártyásokat, letartóztatták őket s át is kerültek az ügyészségre. De mint hamiskártyásokat még sem lehetett elfélni, mert az „Itt a piros — ott a piros”, amivel operálnak, nem hamiskártyázás, hanem „egyszerűen” tiltott szerencsejáték. Így a járásbíróóság ötszáz lejes bírságot sújtott rájuk. A kártyások pedig, akik ilyen könnyűszerrel szabadultak, másnap már vígan fosztogatták tovább az utasokat. Most újból letartóztatták négy hamiskártyást: *Pajtás* Istvánt, *Bakosi* Ferencet, *Mészáros* Pált és *Siclován* Györgyöt, mert az aradi vonaton egy Toma nevű nyugalmazott csendőrmestertől hétézeröttszáz leit csaltak ki. *Gritta* Ovidius rendőrkezes, hogy egyszer alaposan leszámoljon velük, úgy határozott, hogy ezúttal mint csavargókat állítsák a hamiskártyásokat bíróság elé. Igaz ugyan, hogy van állandó lakásuk, de valóban „közveszélyes munkakerülő”. Ugy gondolják a rendőrségen, hogy a járásbíróóság majd — mint azt a csavargás és koldulás miatt elővezetett emberekként tette — csavargás címén hat napos szabadsávvesztésre ítéli őket. Ismétlődés esetén az ilyeneket aztán már hat hónapra szekták ítélni s ezt a félféval valamelyik rendőri csavargótelepen kell tölteniük. S ott aztán munkára is fogják őket. Most kíváncsian várják, vajjon tényleg csavargóknak és munkakerülőknak minősít-e a bíróság a hamiskártyásokat s hogy ilymódon ártalmatlanná lehet-e tenni őket. Különben egy Frantu Traján nevű hírhedt hamiskártyást is elfogott a rendőrség. A napokban úgy hírlett, hogy Bélincen, ahol a vásáron számos embert becsapott, agyonütöttek. Frantu azonban maga cáfolta meg ezeket a híreket, megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy tőle nem lehet olyan könnyen megszabadulni, ahogyan azt sokan szerették. Most az aradi rendőrség kérelmére letartóztatták s átszállították Aradra.

Megfúladt az égő házban a négy gyermekes család. Szatmár. Saját tud. Nagybánya mellett, Hagymádlapos községben hétfőn éjszaka *Kimpán* Prikop házában tűz ütött ki. Az éjjeli őr vette észre a háztető alól előtörő lángokat. Felverte a lakosságot, amely gyorsan eloltotta a tüzet. A házba belépők elé megdöbbentő látvány tárult. Az ágyakban ott feküdt mozdulatlanul *Kimpán* Prikop, a felesége és négy gyermekük. Mind a hatan megfúladtak a füstben, mielőtt álmukból felébredtek volna.

A nyomor halálos kétségbeesésbe vitt egy özvegyasszonyt. Szatmár. Saját tud. Hétfőn kvadronállal megmérgezte magát *Zolányi* Viktorné 67 éves özvegy asszony. Érdekes, hogy a ravatalt is felállította, temetésére maga tette meg az előkészületeket és sírhelyét kifizette. Több bucsulevet hagyott hátra. A rendőrségnek írt levelet versben írt. Az utolsó két sora így hangzik: „Fáradt vagyok nagyon, megyek pihenni. Oda, ahol csak egyszer kell lakbért fizetni”. Öngyilkosságának az oka nyomor. Valamikor jobb napokat látott főtisztviselő özvegy volt.

QUO VADIS? Róma égése, a keresztények üldözése, csütörtöktől a Heyman műsorán.

Megalakult a Gazdatisztek Országos Szövetségének biharmegyei tagozata. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg hétfőn délután 4 órakor a Gazdatisztek Országos Szövetségének biharmegyei tagozata alakuló közgyűlést, amelyen nagyszámban vettek részt Biharmegye és Nagyvárad okleveles gazdatisztjei. A közgyűlésen képviseltette magát a Biharmegyei Gazdák Szindikátusa is egy 3 tagu küldöttséggel *Berkes* István vezetésével, aki meleg szavakkal üdvözölte a gazdatisztek szövetségét, kijelentve, hogy a mezőgazdák szindikátusa e szövetséget szociális céljaiban készségeggel fogja erkölcsileg támogatni. Az alakuló közgyűlést *Paksy* Béla okleveles gazdatiszt nyitotta meg, aki beszédében rámutatott az alakulás nagy fontosságára, ismertette a szövetség céljait, amely szerint a szövetség ki akarja küzdeni, hogy az agrártörvény 99-ik szakaszában a gazdatisztek részére kötelezett 50 hold állami földet a gazdatisztek tényleg meg is kapják. Kifejtette, hogy az egyesület mezőgazdák részére szükséges állat- és növényvédelmi cikkekből képviselőket szerez jótállása mellett gazdatiszt tagjai részére, hogy ebből a gazdatisztek jövedelmére tehessenek szeri, másrészt e képviselők jövedelméből a gazdatisztek részére segélyalapot létesítsen. A megjelentek egyhangulag elhatározták, hogy megalakítják a Gazdatisztek Országos Szövetségének biharmegyei tagozatát, kiküldvén egy 3 tagu jelölő bizottságot, ennek javaslatára a közgyűlés egyhangulag megválasztotta elnöknek *Paksy* Bélát, társelnöknek *Serbán* Pált, pénztárnoknak *Gellman* Antalt, titkárnak *Molnár* Adolfot, ellenőrnek *László* Józsefet, jogtanácsosnak dr *Várdi* Ödön ügyvédet. A választmány tagjai lettek: *Andó* Ferenc, *Katz* Ábrahám, *Gerő* József, *Goldberger* Jakab, *Roscnfel* Ármán, *Fehér* András. A közgyűlés a biharmegyei tagozat diszelnökéül *Pop* József szentjóbói apátot, a mezőgazdasági szindikátus elnökéül, *Korbucz* Jánost, a Mezőgazdasági Kamara igazgatóját választotta meg. *Dushek* Gyula a már megalakult szalontai tagozat elnöke, szép szavakkal üdvözölte a szalontai okleveles gazdatisztek megbízásából az egyesületet. A közgyűlés diszelnökének választotta *Csernetsky* József székelyhídi uradalmi jószágfelügyelőt, aki elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg és aki a gazdatiszti társadalom kiváló vezető tagja.

QUO VADIS? Keresztény szűzek a máglyán, gladiátorok és kocsiverseny, csütörtöktől a Heyman műsorán.

Életmentő gyerek a Körös vizében. Nagyváradon vasárnap délután izgalmas életmentési jelenet játszódott le a Körös Széles uccai hidjánál. Fiatal gyerekek tömege csúszkált és koreszolyzott a folyó első, vékony jégén. Tar Gyula és Benedek Józsa, két fiatal gyerek, a többiket ijesztgetve a jég szélére merészkedtek, amely beszakadt alattuk. A két gyermek a vízbe zuhant. Tar Gyula még valahogy megkapaszkodott, de a másik kislány lecsúszott a jégről. A parton állók közül *Lemák* János 16 éves fodrászinás bátran beleugrott a jég hideg vizbe és hosszas küzdelem után sikerült *Benedek* Józsefet a jégre felemelni, mielőtt a víz a jég alá sodorta volna. A parton állók hangosan megélték a bátor életmentőt.

Átrepülték ismét az Óceánt. Párizsból jelentik: Mint a senegali *St. Louisból* jelentik, a „Szivárvány” nevű hárommotoros francia repülőgép, amely hétfőn hajnalban 4 óra 48 perckor startolt Délamerikába, a braziliai *Natalból* este érkezett rádiogram szerint sikeresen átrepülte az Óceánt és este egyenyed 8-kor megérkezett Natalba. A 3160 km-es utat a repülőgép 14 óra 27 perc alatt tette meg. Natalból érkezett jelentés szerint a „Szivárvány” kedden reggel 4 óra 5 perckor — francia időszámítás szerint — ismét felszállt, hogy folytassa útját Rio de Janeiro felé.

Magyarok! Olvassátok és terjesszétok lapot az **Erdélyi Lapok**at!

A ma

T
a mag
ban v
tes ere
Le
legvöz
Pe
győzőt
K
zelmet
fiatal
legnag
K
Zvonar
Na
ben fől
K
másodi
Na
mét K
tással s

Pi
nevét.
világba
nyiben
győri b
néven s

A
kupába
kolköde
MAC—
MTK—

Ma
Német
BTK ök
le Néme
Oderben
veresége
15-én me
mig Szar
pedig uj

Sul
restben
versitafe
sánap E
nap suly
mint Bo
kapott B
9:0 arány
Clubtól.

A h
Saját tud
lett tartó
sisszaksz
son. A v
csoport t
Nagy Laj
lfjusági
Ujsághy
Ilonka, 2
Az ugróv
elmaradt
a brassói
fensikon.
Ruud nor
ugrásával
niában.
meleg öve

Élet
mikiós, S
Gyergyósz
gol. A jan
szombator
a Marosva
toltak a s
Kolosvári
győszentm
kők zaja z
tea várta a
vid pihen
tolók csab
tak a kany

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankim: 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Allástkeresőknek 93 százalék kedvezmény

Lakás

Bútorozott szobát keres magános úrnő Cimeket „csakis központban” jellegére ker a kiadoba.

Háromszobás uccai lakás február 1-re kiadó. Ott jókarban levő ebédlőszekrény eladó I. C. Brătianu No. 35.

Szoba, konyha kiadó Berkovits ucca 11. Hazligner.

2 uccai szoba irodának január 1-től kiadó. Ritoók ucca 16. sz.

Különféle

Kedvezményes jegyek a Színház Mozgóba kaphatók Gröndböck Istvánné trahkjában, Regele Carol II. No. 6.

Méz:

1 kg. gyöngyöz 28 lei.
1 kg. fehér akácmez 32 lei.
1 kg. rozsa virágm 48 lei.
Jó Lajos fűszerüzletében Körös-u. 4.

Garantált bánati buza-lisziból készült kenyeret és lisztet csak Frischmannal kaphat Halász-ucca 39. sz.

Előfizetéseket lapunkra, valamint hirdetések és esetleges reklamációkat felvesz Páskuj Nelli, Simleul-Silvanlel.

Magánadás

51 éves, volt művezető keres elhelyezkedést. Beszél 4 nyelven, ért mérési műszerek kezeléséhez, adatok számításához, térképeléshez. — Elvállalna: gazdasági, gyümölcsös, méhes kezelést, raktárnoki, házmesteri, irnok állást. Ért kevés kőművés, asztalos, lakatos munkát van autókészítő vizsgája. Munkakeresések „Művezető” jellegre a kiadóhivatalba kérem.

Román jogi doktorátussal, katonavégzett fiatal ember ügyvédjelölti állást keres. Leveleket „Székelyföld” szerkesztőségének I. Árgul-Ű. C. uccára.

Kelín-munkát vállalok nagyon szépen és nagyon olcsón. Cím Solyom Gizi főnöka postrestante Oradea

Magános uriemberhez házvezetőnőnek vagy jobb családnak szakácsnőnek hosszú bizonyítvánnyal elmenne idősebb úrnő. — Cím a kiadóban.

Élvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint Erdősi K.

Napsütéses Indiában

című útleírása.

Kelet csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi (181) csak emelik a könyv értékét és vonzóerejét.

Ára 180 lei.

Megrendelhető

az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában.

Szerezd egy új előfizetőt az ERDÉLYI LAPOK számára! Minden előfizetőnknek, aki új előfizetőt szerez, igen szép könyvet küldünk ajándékba.

Legszebb, legjobb ajándék nőknek

a dr. Szentpéteri Lajosné által írt és idáig már negyedik kiadásban megjelent az *En Szakácskönyvem* című szakácsművészeti könyv 1000 legjobb recepttel, a legjobb ételek összeállítása a háziasan leírt szakácsművészet termékeinek ismertetését tartalmazza és ezenkívül sok tanulságos dolgokat. Nőknek e jó könyv kincset érő ajándék. Díszkötésben 150 lei, fűzve 125 lei. Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Zárdai intézetek!
Kongregációk!
Leány klubok!
Leány egyetemek!

Még ma rendeljétek meg e legújabb és legszebb két leánykönyvet!

Az egyik:

A mai lányok útja

Szerzője: Gerely Jolán. 200 oldal, igen szép amateur-kötésben, illusztrációkkal! Ára 120 L, a pénz előre való beküldése esetén. — Utánvételt 20 lejfel több.

A másik:

CSABA MARGIT dr. könyve

Amit a serdülő leánynak tudnia kell

Ára 100 L. Mindkét könyv kapható kiadóhivatalunkban

AZ ERDÉLYI TUDÓSÍTÓ ALMANACHJA

55 erdélyi író, költő, vezetőember írásával, liturgikus, a magyar műve-könyvből készült naptarral.
168 oldal, művészi címlappal.

Ára 50 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Plébánosok, lelkészek figyelmébe!

A Szent László-nyomda Rt. felhívja a figyelmet a következő egészen olcsó, az új év elején szükséges hivatalos egyházi nyomtatványokra:

1. Keresztelési anyakönyvi ív	— — — —	3.— Lei
2. Bérmlási anyakönyvi ív	— — — —	3.— „
3. Házassági anyakönyvi ív	— — — —	3.— „
4. Halálzási anyakönyvi ív	— — — —	3.— „
5. Jegyesek anyakönyvi íve	— — — —	3.— „
6. Ritust változtatók anyakönyvi íve	— — — —	3.— „
7. Liber de statu animarum	— — — —	3.— „
8. Keresztelési anyakönyvi kivonat	— — — —	1.— „
9. Házassági anyakönyvi kivonat	— — — —	1.— „
10. Halálzási anyakönyvi kivonat	— — — —	1.— „
11. Esküforma és Jegyzőkönyv (vegyes házassághoz)	— — — —	2.— „
12. Relatio de sacris ad. intentionem Ord.	— — — —	2.— „
13. Relatio summaria	— — — —	2.— „
14. Naplókivonat külv	— — — —	1.— „
15. Naplókivonat belv	— — — —	2.— „
16. Plébániai „Számadás” külv	— — — —	1.— „
17. Plébániai „Számadás” belv	— — — —	2.— „
18. Számadási kivonat külv	— — — —	1.— „
19. Számadási kivonat belv	— — — —	2.— „
20. Consignatio fundationum külv	— — — —	2.— „
21. Consignatio fundationum belv	— — — —	2.— „
22. Iktató könyvi ívek rom. magy. szövé.	— — — —	2.— „
23. Alapítványi misék nyilvántartásához szükséges nyomtatvány	— — — —	2.— „
24. Manuális stipendiumok íve	— — — —	2.— „
25. Esperesi jelentés	— — — —	2.50 „
26. Postakönyvi lapok	— — — —	1.— „

Teljes könyvek bekötése a legjutányosabban történik. — A pénz előzetes beküldése esetén portó nincs! — Utánvételezés esetén portó 20 lei és utánvételezési díj!

Leszállított áron kapható

Spirago

Felnöttek Katekizmusa.

A rendkívül értékes munka a vallási ismereteknek és hitünöbnél hitünöbb prédikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincseshányaja.

13 nyelvre van lefordítva, németben eddig 10 kiadás!

Az új magyar kiadás híre mindentelő nagy érdeklődést váltott ki. A budapesti SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT egyszerre 1000 (egyezer), a pozsonyi Szt. József könyvkereskedés 250 példányt rendelt meg. Papoknak, világiaknak egyaránt nélkülözhetetlen mű. A 3 kötet, nagy nyomatdormában, 1200 oldalon, igen szép és áttekinthető nyomda kivitelben, a pénz előzetes beküldése mellett:

kötve csak 420.— lei,

fűzve 360.— „

Utánvételt 20 lejfel arágább.

Megrendelhető az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál

Ha eddig nem vette meg, úgy szerezzé be azonnal magának a „Gyakorlati Könyvelési Útmutató”-t

nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész mintá. A legújabb törvények összes előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára csak 30 L.

Kapható az ERDÉLYI LAPOK kiadóhivatalában

Vidéki főmegbízottaink: Arad: A „Vasárnap” kiadóhivatala, Str. Brătianu. Aradi kiadóhivatal: P. M. Viteazul 4. — Brassó: Paulusz Ferenc Közép-ucca 59. — Bukarest: Jávor Béla, Str. Matei Basarab 10. — Csíkszereda: Albert István. Gyergyószentmiklós: Ferenczy Árpád. — Kézdivásárhely: Földi István, Piata Reg. Maria 24. — Kolozsvár: Dr. Sulyok István, Főter 13., emelet. — Marosvásárhely: Elekes Pálné, Kemény Zsigmond-ucca 56-58. — Nagykároly: Sultész József, Str. Gen. Mosoiu 21. — Szatmár: Rencz Antal, Karitászkönyvkereskedés. — Temesvár: Missio kegytárület, Püspöki-palota, Str. Lonovics 1. — Zsilbölgyi képviselő: Molnár Sándor, Petroseni. — Magyarország: Dr. Verzár Gyula, Budapest, IX., Erkel-u. 12. Telefon: 88-0-81. — Minden a lapunkkal kapcsolatos ügyben tessék nevezettekhez, vagy többi városokban levő bizományosainkhoz fordulni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea (Nagyvárad) Str. Carol II. No. 5.